

EVROPSKÁ UNIE
Evropské strukturální a investiční fondy
Operační program Životní prostředí

Možnosti podpory z OPŽP 2014–2020 Les, krajinná i městská zeleň

Agentura ochrany přírody a krajiny ČR, RP SCHKO Bílé Karpaty
Klára Buchwaldková

www.opzp.cz zelená linka: 800 260 500 dotazy@sfzp.cz

Prioritní osa 4

prioritní osa 4

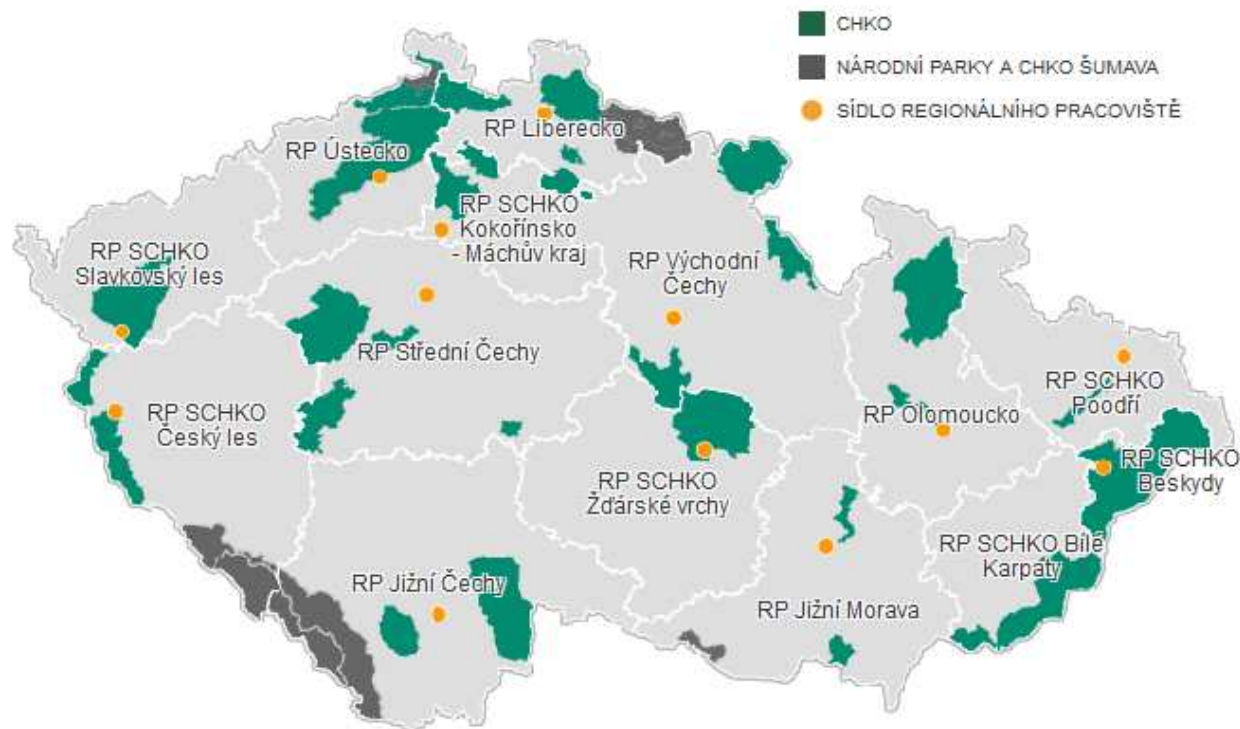

ochrana přírody

Ochrana a péče o přírodu a krajinu

- 4.1 - Zajistit příznivý stav předmětu ochrany národně významných chráněných území
- 4.2 - Posílit biodiverzitu
- 4.3 - Posílit přirozené funkce krajiny
- 4.4 - Zlepšit kvalitu prostředí v sídlech

KONZULTACE NA REGIONECH

Dotazy-PO4@nature.cz

www.nature.cz

www.ochranaprirody.cz

www.dotace.nature.cz

KONZULTACE NA REGIONECH

Pro RP Bílé Karpaty

(celý Zlínský kraj mimo ORP Rožnov pod Radhoštěm – RP Beskydy)

+ ORP Veselí nad Moravou)

Ing. Klára Buchwaldková - zejména FK + výsadby v krajině a ÚSES

klara.buchwaldkova@nature.cz, 602 131 756

Ing. Petr Šandor – FK, veškerá voda, podpora biodiverzity, návštěvnická

infrastruktura, petr.sandor@nature.cz, 725 724 349

Ing. Martin Tomešek – zeleň, výsadby, ÚSES, les, v krajině ve městě,

podpora biodiverzity, martin.tomesek@nature.cz, 725 137 648

OBEČNÁ PŘIJATELNOST PROJEKTU

- realizace v ZCHÚ (nebo jeho OP) nebo v území soustavy Natura 2000, není v rozporu s **plánem péče** o ZCHÚ ani se **SDO** pro území soustavy Natura 2000
- Je-li opatření realizováno v ZCHÚ nebo EVL je třeba vyjádření příslušného OOP (KÚ nebo Správa CHKO)!
- **není v rozporu s ÚPD nebo schváleným plánem pozemkových úprav** (nevztahuje se na zpracování plánů USES).
- Projekt není v rozporu se Státním programem ochrany přírody a krajiny ČR, Strategií ochrany biologické rozmanitosti České republiky a Strategickým rámcem udržitelného rozvoje a Státní politikou životního prostředí ČR.
- Náklady akce, které přesahují 150 % nákladů obvyklých opatření MŽP, nepřesahují 100 % dle Katalogu cen stavebních prací a jsou odůvodněny zvýšeným zájmem ochrany přírody a krajiny.
- Náklady akce, které nemají položku v Nákladech obvyklých opatření MŽP, nepřesahují 100 % dle Katalogu cen stavebních prací.
- **Přímé realizační výdaje minimálně 250 000 Kč bez DPH (MAS – 100 000 Kč)**

SC 4.1 Péče o druhy a biotopy v CHÚ

- **Aktivita 4.1.1: Zajišťování péče o NP, CHKO, NPR, NPP (včetně OP) a lokality soustavy území Natura 2000**

(realizace opatření k zajištění či zlepšení stavu předmětů ochrany včetně tvorby či zlepšení stavu návštěvnické infrastruktury). Dále sběr informací, tvorba informačních a technických nástrojů a podkladů pro zajištění ochrany a péče o NP, CHKO, NPR, NPP (včetně OP) a lokality soustavy území Natura 2000 a o cílové organismy

85 -
100%

PODPOROVANÁ OPATŘENÍ ve 4.1

POUZE OBNOVNÍ MANAGEMENT

- péče o nelesní stanoviště (např. travní porosty, vřesoviště apod.)
- **péče o lesní společenstva _dosadby, podsadby, doplnění,**
- **zvyšování podílu MZD, zlepšování druhové skladby lesa, přeměny druhové skladby, rekonstrukce včetně ochrany**
- péče o vodní prvky a mokřadní biotopy,
- péče o dřeviny mimo les

SC 4.2 Podpora biodiverzity

- Aktivita 4.2.1: Péče o vzácné druhy (v krajině i urbanizovaném prostředí) a jejich biotopy vč. obnovy a tvorby biotopů
- Aktivita 4.2.2: Péče o cenná stanoviště a jejich obnova a tvorba
- Aktivita 4.2.3: Prevence šíření a omezování výskytu invazních druhů (včetně jejich sledování, hodnocení rizik a tvorby metodických a koncepčních podkladů a nástrojů)
- Aktivita 4.2.4: Předcházení, minimalizace a náprava škod způsobených zvláště chráněnými druhy živočichů na majetku (s výjimkou opatření proti rybožravým predátorům podporovaným v rámci akvakultury prostřednictvím OP Rybářství)

POZOR: Opatření zaměřeno na nějaký ZCHD vyžaduje stanovisko OOP!

**85 -
100%**

PODPOROVANÁ OPATŘENÍ ve 4.2

- speciální péče o vzácné biotopy, jako jsou například rašeliniště, písčiny a stepní biotopy, cílená na zlepšení jejich kvality a druhového složení (včetně omezování invazních a expanzivních druhů)
- speciální péče cílená na podporu vzácných druhů a jejich biotopů, obnovu a tvorbu cenných stanovišť
- opatření na podporu vzácných druhů v urbanizovaném aj. antropogenně ovlivněném prostředí včetně opatření k omezení ohrožujících faktorů
- ostatní specifická opatření směřující ke zlepšení stavu populací vzácných druhů a stavu cenných stanovišť jako součást realizace opatření také sběr informací, hodnocení rizik, hodnocení efektivity opatření, tvorba informačních a technických nástrojů k ochraně druhů a stanovišť, osvěta
- eradikace, popř. regulace invazních druhů (sečení, výřez, odchyt či odlov, aplikace biocidů apod., bezpečná likvidace biomasy aj.), včetně mapování a monitoringu_DRUHY VIZ ČERNÝ SEZNAM

ZPŮSOBILÉ NÁKLADY ve 4.2

- Např. kosení travních porostů, pastva
- Výřezy nepůvodních dřevin
- Výsadby dřevin,
- **Výsadby dřevin v lesních porostech zaměřeno ovšem na biotop konkrétního druhu rostliny či živočicha**
- Monitoring.....

NEZPŮSOBILÉ NÁKLADY ve 4.2

- V lesních porostech jsou náklady na kácení dřevin v rámci plánované těžby nezpůsobilé a hodnota za vytěženou hmotu se neodečítá.
- V případě že se jedná o způsobilé kácení (invazy, nepůvodní, rekonstrukce..., odečítá se i hodnota vzniklé dřevní hmoty, která má být ekonomicky zhodnocena.

SC 4.3. Péče o volnou krajinu

60 -
100%
(les 75%)

SC 4.3. Péče o volnou krajinu

- Aktivita 4.3.1: Zprůchodnění migračních bariér pro živočichy a opatření k omezování úmrtnosti živočichů spojené s rozvojem technické infrastruktury
- **Aktivita 4.3.2: Vytváření, regenerace či posílení funkčnosti krajinných prvků a struktur (MAS)**
- Aktivita 4.3.3: Revitalizace a podpora samovolné renaturace vodních toků a niv, obnova ekostabilizačních funkcí vodních a na vodu vázaných ekosystémů
- Aktivita 4.3.4: Zlepšování druhové, věkové a prostorové struktury lesů (s výjimkou lesů ve vlastnictví státu) zařízených LHP mimo ZCHÚ a území soustavy Natura 2000
- **Aktivita 4.3.5: Realizace přírodě blízkých opatření na zpomalení povrchového odtoku vody, protierozní ochranu a adaptaci na změnu klimatu (MAS)**

PODPOROVANÁ OPATŘENÍ ve 4.3

- založení biocenter a biokoridorů ÚSES nebo jejich částí (100% dotace)
- zlepšení funkčního stavu biocenter a biokoridorů ÚSES, realizace interakčních prvků podporujících ÚSES
- liniové a skupinové výsadby dřevin (stromořadí, remízy), založení nebo obnova krajinného prvku
- zásahy posilující ekologicko-stabilizační funkce významných krajinných prvků
- v souvislosti s realizací doprovodné vegetace obnova historické cestní sítě s nezpevněným povrchem umožňující pěší průchod krajinou
- zvýšení podílu melioračních a zpevňujících dřevin přirozené druhové skladby v lesních porostech
- vytváření a obnova vodních prvků v krajině
- Opatření zamezující vodní a větrné erozi (obnova či zakládání větrolamů, protierozních průlehů a mezí na orné půdě)

INFORMACE

- V případě opatření, které vyžadují úkon stavebního úřadu, a opatření na realizaci výsadeb dřevin musí příjemce zajistit 10ti-letou udržitelnost.

Specifická kritéria přijatelnosti ve 4.3

- vysazovány geograficky původní a stanovištně vhodné dřeviny, a dřeviny přirozené druhové skladby dle SLT
- projekt realizace ÚSES je v souladu s územním plánem nebo KPÚ
- projekt výstavby nebo obnovy rybníků, mokřadů či tůní nemá za cíl pouze hydrologické funkce (např. akumulční, retenční apod.)

ZPŮSOBILÉ NÁKLADY ve 4.3

- výsadby, ošetření, dokončovací a rozvojová péče nejdéle po dobu 3 let od ukončení realizace výsadeb na nelesních ekosystémech, ochrana a ošetření stromů, **v lese je možná následná péče 5 let**
- Ovocnými dřevinami se rozumí druhy a odrůdy pěstované v podmínkách ČR minimálně stovky let, jejichž seznam je uveden ve standardu SPPK C02 003
- Kácení nevhodných náletových dřevin (max. do 10 cm průměrů kmene na řezné ploše) a následné zajištění opatření proti jejich zmlazení či opětovnému rozšíření
- Likvidaci invazních a dalších nepůvodních druhů, následné zajištění opatření proti jejich opětovnému rozšíření
- Vylepšování z důvodu ztráty z úhynu vysazených dřevin (max 20% nákladů na jejich výsadbu – pouze v lese)

NEZPŮSOBILÉ NÁKLADY ve 4.3

- V případě, že z pokácené dřevní hmoty vznikne příjem, musí být tento příjem přiznán poskytovateli dotace. Poskytovatel dotace o tento příjem sníží způsobilé výdaje projektu. Výjimku tvoří dřevní hmota z plánované těžby v lesních porostech.
- Mimo lesní porosty je u nestavebních projektů kácení původních druhů dřevin nad 10 cm průměru kmene, včetně ovocných dřevin nezpůsobilým výdajem
- V lesních porostech jsou náklady na kácení dřevin v rámci plánované těžby nezpůsobilé
- Frézování a jiné způsoby likvidace pařezů u nestavebních projektů jsou nezpůsobilým výdajem
- Používání chemické likvidace buřeně v rámci následné péče je nezpůsobilým výdajem

SC 4.4. Obnova sídelní zeleně

60 %

PODPOROVANÁ OPATŘENÍ ve 4.4

- zakládání a obnova ploch a prvků veřejné zeleně
- jako součást realizace zeleně obnova a zakládání doprovodných vodních prvků a ploch přírodě blízkého charakteru (vytvoření vodních a mokřadních biotopů – tůní/jezírek, mokřadů, průlehů a jiných terénních sníženin...)

Specifická kritéria přijatelnosti ve 4.4

- Revitalizované plochy zeleně jsou v územním plánu vymezeny jako **zeleně ve veřejném prostranství** nebo samostatně vymezeny jako **plochy zeleně** nebo vymezeny v rámci systému sídelní zeleně nebo jako plochy, jejichž podmínky využití zajišťují ochranu před zastavěním a umožňují využití jako zeleně. Výjimku tvoří revitalizace prvků zeleně a liniových výsadeb podél komunikací a vodních toků, které nemusí být v územním plánu samostatně vymezeny.
- Projekt je realizován v obci, která ke dni podání žádosti dosahuje **minimálního počtu 500 obyvatel**. (po změně programového dokumentu pozbude platnost)

ZPŮSOBILÉ NÁKLADY ve 4.4

- výdaje na výsadbu dřevin a na dokončovací a rozvojovou péči nejdéle po dobu 3 let od ukončení realizace výsadeb.
- Výsadbu dřevin uvedených v seznamu invazních druhů v SC 4.2, aktivitě 4.2.3 lze podpořit pouze v odůvodněných případech, kdy nelze využít jiný druh
- ochrana a ošetření stávajících stromů
- kácení dřevin včetně frézování pařezů je způsobilým výdajem pouze v případě, že bude prokazatelně nezbytné k založení nové zeleně, příp. k revitalizaci zeleně stávající. Pokud dřeviny navrhované ke kácení nejsou nahrazovány novou výsadbou či nesouvisí s uvolněním, nejsou způsobilým výdajem. Důvody kácení dřevin, zejména špatný zdravotní stav dřevin a rizikovost vůči okolí, budou vždy podloženy dendrologickým průzkumem.
- Podpora zakládání travobilinných společenstev se zastoupením nektarodárných a pylodárných rostlin (v plné výši)

ZPŮSOBILÉ NÁKLADY ve 4.4

- výdaje spojené se založením ploch trávníků, odpovídajících podmínkám stanoviště a účelu využití do výše 20 % celkových způsobilých výdajů souvisejících s výsadbou či ošetřováním dřevin
- výdaje spojené se založením trvalkových záhonů (neinvazních bylin a cibulovin) odpovídajících podmínkám stanoviště do výše 20 % z celkových způsobilých výdajů souvisejících s výsadbou
- výdaje na přeměnu nepropustných ploch na plochy propustné a polopropustné, které funkčně propojují plochy veřejné zeleně s využitím vegetačních prvků, např. štěrkové trávničky, zatravnovací dlaždice, a výdaje spojené s rekonstrukcí a realizací cest a pěšin (vč. obrubníku) s polopropustným a propustným povrchem z přírodních materiálů, např. štěrk, kámen, dřevo v rámci komplexního řešení ploch zeleně, celkem do výše 10 % ze způsobilých výdajů na realizaci zeleně či ošetřováním dřevin,

ZPŮSOBILÉ NÁKLADY ve 4.4

- jako součást realizace opatření výdaje na podporu biodiverzity rostlin a živočichů (např. zajištění bezpečnosti ponechaných doupných stromů či torz dřevin, doplnění navržených opatření o ptačí budky, zídky pro plazy (uznatelným výdajem jsou pouze na sucho skládané kameny s mezerami pro drobné živočichy)
- výdaje na obnovu a realizaci přírodě blízkých doprovodných vodních prvků a ploch (např. tůní/jezírek, mokřadů, průlehů, drobných retenčních nádrží na dešťovou vodu, částí vodních toků), maximálně do výše 10 % ze způsobilých výdajů na realizaci zeleně
- terénní úpravy do výše 20% ze způsobilých výdajů na realizaci zeleně
- výdaje na pořízení a instalaci nového, či rekonstrukci stávajícího mobiliáře maximálně do výše 20 % ze způsobilých výdajů na realizaci zeleně

NEZPŮSOBILÉ NÁKLADY ve 4.4

- Výsadba a ošetřování těchto druhů: **Acer negundo – javor jasanolistý, Ailanthus altissima – pajasan žláznatý, Prunus serotina – střemcha pozdní, Rhus typhina – škumpa orobincová, Lycium barbarum – kustovnice cizí atd dle PrŽaP** (seznam invazních druhů u aktivity 4.2.1)
- Realizace zeleně na lokalitách mimo zastavěné území sídla nebo na zastavitelné ploše mimo zastavěné území, na které od doby schválení územního plánu nedošlo k realizaci zástavby či nebylo vydáno stavební povolení.
- Kácení dřevin, které není odůvodněno špatným zdravotním stavem a na místo po pokáceném stromu není plánována nová výsadba

Náležitosti PD

- projektová dokumentace taková, aby ji bylo možno posoudit FK, KP, VH.
- Součástí projektové dokumentace bude zákres situace do katastrální mapy
- V případě opatření na PUPFL zákres do porostní či obrysové mapy
- oceněný položkový výkaz výměr ve formátu xls.
- V relevantních případech musí projektová dokumentace jednoznačně specifikovat, jak bude naloženo s odtěženým materiálem.
- Pro akce, které nevyžadují úkon stavebního úřadu (vydání územního rozhodnutí, územního souhlasu, stavebního povolení ani ohlášení stavby dle zákona č.183/2006 Sb. v platném znění) se předkládá projektová dokumentace jednoznačně specifikující navržené aktivity
- Pokud žadatel realizuje projekt kombinující v rámci jednoho SC více typů opatření, je povinen doložit oceněný položkový výkaz výměr ve formátu xls pro každé opatření zvlášť.
- Pokud je pro danou oblast zpracován standard (<http://standardy.nature.cz>), je třeba, aby bylo opatření navrženo v souladu s tímto standardem. V případě použití odlišného řešení je nutno zdůvodnit.
- V případě, že je ocenění položkového výkazu výměr nákladnější – vzhledem k Nákladům obvyklých opatření do 150 % nebo Katalogu cen stavebních prací do 100 % (tam, kde není položka v Nákladech obvyklých opatření) – **je třeba nákladnější ocenění zdůvodnit:**

Náležitosti PD

Součástí dokumentace předkládané žádosti bude vždy:

- a) popis a posouzení **výchozího stavu** lokality před realizací opatření vč. širších územních vztahů, **fotodokumentace** a **biologické posouzení**
- b) **zdůvodnění potřeby** realizace opatření
- c) **posouzení a popis možných negativních vlivů**
- d) v případě návaznosti na jiná opatření bude PD obsahovat popis této návaznosti

Náležitosti PD

- **průvodní zpráva**
- **inventarizace** (soupis) dřevin, v případě ošetření nebo kácení dřevin **dendrologický průzkum a návrh pěstebního opatření** včetně plochy stromu ošetřované dřeviny (součin průměru koruny a výšky stromu). U jednotlivých stromů zahrnuje inventarizace (soupis stromů) lokalizaci stromů a určení základních taxonomických a dendrometrických údajů: dendrologický průzkum zahrnuje kromě inventarizace ještě fyziologické stáří, vitalitu, zdravotní stav, stabilitu, perspektivu a datum hodnocení.
- **U porostů** dřevin zahrnuje inventarizační (soupis) lokalizaci, rozdělení do porostních skupin a stanovení rozlohy a dendrologický průzkum zahrnuje kromě inventarizace stanovení taxonomické struktury s početním či procentuálním zastoupením, rozdělení do velikostních kategorií, slovní popis stavu a návrh technologie pěstebního zásahu pro jednotlivé velikostní kategorie. Návrh pěstebního opatření v obou případech zahrnuje technologii a naléhavost zásahu, případně návrh opakování zásahu. **(nejlépe přidat výpis z HK)**

Náležitosti PD

- návrh péče o výsadby po dobu jejich udržitelnosti, tzn. po dobu 10 let,
- situační výkres do podkladové mapy KN v měřítku 1 : 10 000 a podrobnější výkres, ve kterém je zakreslen stávající stav i navrhované řešení,
- podrobný popis výsadby (slovní charakteristika výsadby a osazovací plán ve vhodném měřítku)
- zákres dotčených inženýrských sítí
- předpokládaný harmonogram prací s popisem realizace a následné péče

EVROPSKÁ UNIE
Evropské strukturální a investiční fondy
Operační program Životní prostředí

Děkuji za pozornost!

Ing. Klára Buchwaldková

Klara.buchwaldkova@nature.cz, tel. 602131765

Ministerstvo životního prostředí - www.mzp.cz

Státní fond životního prostředí ČR - www.sfzp.cz

Agentura ochrany přírody a krajiny ČR - www.ochranaprirody.cz

